

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2569 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2024 (2025)

(02) බුද්ධ ධර්මය හා පාළි භාෂා පරිචය

පැය තුනයි

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. අවම වශයෙන් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- පටිච්චසමුප්පාද ඉගැන්වීම් මූලිකම ක්‍රමණය කළ බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් දෙදෙනා නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
 - පටිච්චසමුප්පාදයෙන් ප්‍රතික්ෂේප වන බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති මිත්ඛාද හතරක් ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - පටිච්චසමුප්පාද න්‍යාය සංක්ෂිප්තව දක්වන වගන්ති හතරකින් පුත් පාඨය ලියා දක්වන්න.
 - එම කෙටි පුත්‍රය පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - ද්වාදසාංගික පටිච්චසමුප්පාදය නම් කොට එහි ධර්මාර්ථ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- චතුරාර්ය සත්‍යයේ සෑම සත්‍යයකින් ම අවධානයට ලක් කෙරෙන ධර්ම සංකල්පය නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
 - දුක්ඛසමුදය - අවිසසව්ව කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - දුක්ඛසමුප්පාදේ ඇතුළත් කෙටිදැරැම් දුක් නම් කරන්න.
 - "බුදුසමය දුක් පිළිබඳ කරන අනාවරණය යථාර්ථවාදී වේ." පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - සාර්ථක සමාජ ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට ආර්ය-අශ්වාංගික මාර්ගයේ ඇති උපයෝගීතාව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
- තුන්දොරින් කරන ක්‍රියාවක් කර්මයක් බවට පත්වීමට අවශ්‍ය ජෛවකසිකය නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
 - කර්මය විපාක දෙන ආකාර දෙකක් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - දුකි වින්හ සහ පටිසන්ධි වින්හ හඳුන්වන්න.
 - කර්මය මැනවින් පැහැදිලි කිරීම සඳහා ප්‍රතිත්‍යාසමුප්පාදය උපයෝගී කොටගෙන ඇති ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - "කර්මය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම, සියල්ල කර්මයට භාර නොදේ" සාධක තුනක් ඇසුරෙන් සනාථ කරන්න. (ලකුණු 08 යි)

4. (i) නිවන නොපිළිගත් බුද්ධාදිපත අනුදිසානු සමාජයේ පැවති දායව වාද දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ii) නිවන හැඳින්වීම සඳහා පාලි සාහිත්‍යයේ භාවිත වන පාලි රූප නතරයේ එහි සේරුව සමග ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) (අ) සෝවාන් ඵලයට සත්වන වට ප්‍රතින වන සංයෝජන තුන නම් කරන්න.
(ආ) ඉහත 4. (iii) (අ) ට අදාළ සංයෝජන තුන කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) නිවන පිළිබඳ ලෝකික සහ ලෝකෝත්තර පැහැදිලි කිරීම් බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ හමුවන නිදර්ශන ඇසුරෙන් පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 08 යි)

II කොටස

5. (i) සමට භාවනාව සඳහා යෙදෙන අපර නාම දෙකක් ලියන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ii) සමට භාවනාවෙන් අත්පත් කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) (අ) ක්‍රිලක්ෂණය හා විදර්ශනා භාවනාව අතර ඇති සම්බන්ධය අනාවරණය කරන්න.
(ආ) කර්මස්ථාන ලබා ගැනීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු පරිච්ඡේද විභාගය හෙළි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) බෞද්ධ භාවනාව සාර්වත්‍ර ජීවිතයකට ඉවහල් වන ආකාරය පිළිබඳව සමට කර්මස්ථාන දෙකක් ඇසුරෙන් ප්‍රකට කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
6. (i) අභිධර්මයේ ඉගැන්වෙන සන්තර්ඛය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ii) සතර පරමාර්ථ ධර්ම නම් කොට ඒවා සංඛිත-අසංඛිත වශයෙන් බෙදා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) (අ) අසුනට වැදගත් වන්න වර්ගීකරණයේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද හතර ගෙනහැර දක්වන්න.
(ආ) සිත්වල සවිස්තාර කර්ම, විපාක සහ ක්‍රියා හේතු පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිතේ ස්වභාවය හැඟවීමේ දී චෛතසිකවල උපයෝගිතාව අතුළල චෛතසික ඇසුරෙන් අනාවරණය කරන්න. (ලකුණු 08 යි)
7. (i) චිතෝච්ඡාදනයට ආශ්‍රය වන වස්තු-රූපය නම් කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ii) චෛතසිකවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ හතර ලියන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) (අ) අඤ්ඤාසමාන චෛතසික එම නමින් හැඳින්වීමේ හේතුව ලියා දක්වන්න.
(ආ) සම්බවික්ෂාධාරණ චෛතසික පිළිබඳ කෙටි විවරණයක් කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) පිළිබඳ අතුළල චෛතසික තුනක් නම් කොට ඒවා පුද්ගල සංවර්ධනයට හානි පමුණුවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 08 යි)

III කොටස

8. පහත සඳහන් ආටා පිංතලට නගන්න.
- (i) මුද්‍රා මඤ්ඤාති ආලෝ - යාච පාඨා න පව්වති
සදා ච පව්වති පාඨා - අට ආලෝ දුක්ඛං නිගව්ඡති.
- (ii) අසනං භාවනම්චරෙයං - පුරෙස්ඛාරං ච ගිත්ථිසු
ආරාජෙසු ච ඉස්සරියං - පුරා පරතුල්ලෙ ච.

- (ලකුණු 05 x 4 = 20 ව)

(ဇယား 05 x 4 = 20 ဖ)

(ငမု ၀၄ x ၅ = ၂၀ ခ)

